

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel.: 286 840 129
E-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

Postoje české veřejnosti k cizincům dlouhodobě žijícím v ČR– září 2015

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v 15-09</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>7. – 14. září 2015</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>994</i>
Počet tazatelů:	<i>228</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace dotazování PAPI a CAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>OV.184</i>
Zveřejněno dne:	<i>9. října 2015</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Čadová</i>

V zářijovém šetření se Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i. podrobněji zaměřilo na postoje české veřejnosti k cizincům pobývajícím dlouhodobě v České republice. Všem dotázaným jsme předložili 7 výroků, s nimiž vyjadřovali svůj souhlas či nesouhlas (viz graf 1).

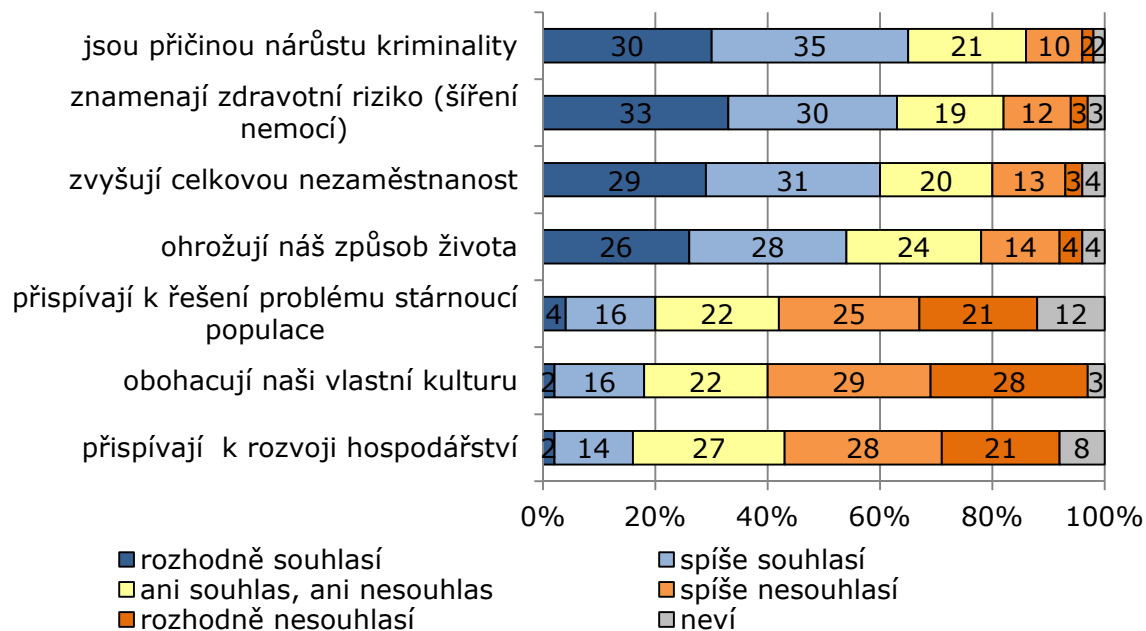
Největší zastoupení souhlasných odpovědí bylo zaznamenáno u negativních názorů – cizinci jsou příčinou nárůstu kriminality (souhlas vyjádřilo 65 % respondentů) a znamenají zdravotní riziko kvůli možnému šíření nemocí (63 %). Nesouhlas s těmito výroky vyjádřila více než desetina dotázaných (12 %, respektive 15 %). Tři pětiny českých občanů se domnívají, že cizinci dlouhodobě žijící v ČR zvyšují celkovou nezaměstnanost (60 %), nesouhlas vyjádřilo 16 % oslovených. Nadpoloviční většina dotázaných souhlasila také s výrokem, že cizinci ohrožují náš způsob života (54 %), jen necelá pětina s tím nesouhlasí (18 %).

U pozitivních výroků týkajících se cizinců dlouhodobě pobývajících v ČR naopak převládají nesouhlasné odpovědi. Převážná část české veřejnosti nesouhlasí s tím, že

přispívají k řešení problému stárnoucí populace (souhlas 20 %, nesouhlas 46 %), že cizinci obohacují naši vlastní kulturu (souhlas vyjádřilo 18 % dotázaných, nesouhlas 57 %, což je nevyšší podíl nesouhlasících ze všech položek), a že přispívají k rozvoji hospodářství (souhlas 16 %, nesouhlas 49 %).

Graf 1: Názory na cizince dlouhodobě žijící v ČR (v %)¹

Poznámka: Hodnoty v grafu jsou seřazeny sestupně podle součtu odpovědí „rozhodně souhlasí“ a „spíše souhlasí“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 7. – 14. 9. 2015, 994 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s únorem 2015 a březnem 2014 (viz tabulku 1) došlo u některých zkoumaných postojů k cizincům k výraznějším změnám. Nejvýraznější jsou názorové posuny patrné u položky zkoumající obavy z ohrožení našeho způsobu života, které jsou v aktuálním šetření výrazně vyšší než v minulosti (nárůst souhlasných odpovědí o 12 procentních bodů oproti únoru 2015 a o více než 20 procentních bodů v porovnání s výzkumy z let 2011 až 2014). O něco častěji než v únoru respondenti také souhlasili s tím, že cizinci dlouhodobě žijící v ČR mohou představovat zdravotní riziko (nárůst podílu souhlasících o 5 procentních bodů). Naopak méně než v přechodících letech respondenti souhlasili s tím, že cizinci žijící dlouhodobě v naší zemi přispívají ke zvyšování nezaměstnanosti (pokles souhlasících od února 2015 o 5 procentních bodů, od března 2014 o 10 procentních bodů).

Častěji než v únoru 2015 dotázaní nesouhlasili s tím, že cizinci dlouhodobě pobývající v ČR obohacují naši kulturu (nárůst nesouhlasu od února 2015 o 11 procentních bodů), přispívají k řešení problému stárnoucí populace a přispívají k rozvoji hospodářství (nárůst nesouhlasu u obou položek o 7 procentních bodů).

¹ Znění otázky: „Řekněte, nakolik souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími výroky. Cizinci pobývající dlouhodobě v České republice: a) obohacují naši vlastní kulturu, b) zvyšují celkovou nezaměstnanost, c) jsou příčinou nárůstu kriminality, d) přispívají k řešení problému stárnoucí populace, e) znamenají zdravotní riziko (šíření nemocí), f) přispívají k rozvoji hospodářství, g) ohrožují náš způsob života.“ Varianty odpovědí: rozhodně souhlasí; spíše souhlasí; ani souhlas, ani nesouhlas; spíše nesouhlasí; rozhodně nesouhlasí.

Rozdíly v názorech na cizince z hlediska sociodemografických ukazatelů se projevují zejména v souvislosti s životní úrovní, politickou orientací a částečně také se vzděláním. Obecně vstřícnější postoj k cizincům mají občané s dobrou životní úrovní, sympatizanti pravice a lidé s vysokoškolským vzděláním. Vyšší míru souhlasu s negativními výroky a naopak nižší s výroky pozitivními jsme zaznamenali u lidí, kteří se na škále politické orientace sami zařazují na levou stranu politického spektra, a respondentů označujících životní úroveň své domácnosti jako špatnou.

Tabulka 1: Názory na cizince dlouhodobě žijící v ČR – časové srovnání (v %)

	souhlas/ani souhlas, ani nesouhlas/nesouhlas						
	III/09	III/11	III/12	III/13	III/14	II/15	IX/15
jsou příčinou nárůstu kriminality	74/17/6	70/20/7	62/24/10	67/23/6	65/25/7	66/22/9	65/21/12
zvyšují celkovou nezaměstnanost	72/17/8	64/22/11	64/21/11	68/19/10	70/20/8	65/18/13	60/20/16
znamenaají zdravotní riziko (šíření nemocí)	71/16/9	58/22/16	54/24/16	54/28/13	58/26/13	57/24/15	63/19/15
ohrožují náš způsob života	36/30/28	33/32/29	32/29/33	33/35/28	33/37/27	42/30/23	54/24/18
obohacují naši vlastní kulturu	25/30/41	26/33/37	25/31/39	25/36/36	25/32/40	22/29/46	18/22/57
přispívají k řešení problému stárnutí populace	25/23/34	22/29/36	25/25/35	26/30/32	23/29/37	23/25/39	20/22/46
přispívají k rozvoji hospodářství	24/33/33	20/36/36	21/35/34	19/37/36	19/36/37	16/35/42	16/27/49

Pozn.: Uveden podíl součtu odpovědí „rozhodně souhlasí“ a „spíše souhlasí,“ podíl odpovědí „ani souhlas, ani nesouhlas“ a podíl součtu odpovědí „rozhodně nesouhlasí“ a „spíše nesouhlasí.“

Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

